

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.
 Flókiadóhivatalok: Zomborban: Gombos E. Berta
 dohánytőzsdéjében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyv-
 kereskedésében. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson: Rosenberg A. cégnél.

Lapvezér:
LATINOVITS PÁL
 Felelős szerkesztő:
PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:
 Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.
 Tanítóknak, aljegyzőknek, irnokoknak, földmiveseknek és szerényebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor., félre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden pénteken.

Városy Gyula

A kalocsai egyházmegyének, s így Bács-Bodrogmegyének is nagy gyásza van. Városy Gyula érseket a halál megváltotta hónapokig tartó kinjaitól.

A derék, népszerű, nemes szívű, nagytudományú főpap elhunyt az ország minden részében, valamennyi társadalmi osztályban és felekezetben mély, őszinte részvétet kelt. Siratják benne a legszebb erényekkel megáldott papot, a kultúra és humanizmus iránt meleg érzéssel telített bőkezű adakozót és a nemzeti érdekeknek bátor harcosát.

Városy Gyula 1846. augusztus 13-án Zomborban született. A gimnáziumot Kalocsán, a teológiát Budapesten és a bécsi felsőbb papképezdében végezte kitűnő sikerrel. Tanárainak mindig kedvence volt a páratlanul szorgalmas, finom modoru és komoly ifju.

Fölszentelése után legelőször Csonoplyán káplánoskodott. A község összlakosságát egy csapásra meghódította a maga számára. Majd Kalocsára, a központba került, ahol könyvtárnok, papnevelőigazgató, később pedig az akkori érsek oldalkanonokja

lett. Császka érsek, aki Várotyt nagyon szerette, az intező körök figyelmét reá terelte, aminek az lett a következménye, hogy a király 1901-ben székesfehérvári püspökké nevezte ki. A székesfehérvári beigtatására Bács-Bodrog vármegye Latinovits Pál főispán vezetésével küldöttséget menesztett. Négy évig maradt ebben az állásában. 1905-ben kalocsai érsekké nevezték ki, mely állásában a vallás, kultúra és jótékonyosság érdekében szakadatlanul nagy tevékenységet fejtett ki és vagyont áldozott.

A főrendiházban is többször fölszólt, mindenkor nagy hatással. A politikai téren való szereplésével nem volt szerencséje. De ez nem esik rovására az ő általánosan tisztelt egyéniségének, hanem ama férfiaknak tulajdonítható, akik a főpapot önző célokat szolgáló mesterkedéseikkel, nem a lelke világával összhangban álló helyzetbe juttatták, amely helyzet később ólomsúlyként nehezedett reá.

A nagy gyászból Bács-Bodrog vármegye is méltóképpen vette ki részét. Az alispán a káptalanhoz részvétáviratot intézett; a törvényhatósági bizottság pedig korszorut helyez a ravatalra s küldöttségileg képviselteti magát a temetésen.

Micháilovits Kornél — alispán.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1910. október 31.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 31-én tartotta őszi rendes évnegyedes közgyűlését.

A letűnt s minden tekintetben szomorú eredményekkel telített koalíciós éra lezajlása — mondjuk kimulása — óta ily óriási érdeklődést nem láttunk a vármegye székházának nagytermében a bizottsági tagok részéről, mint a mai napon. Csak ama szegényteljes napokban, midőn az álhazafiak raja vármegyénk nyugalmas békéjének felforgatását tűzte ki álhazafias céljául, amidőn a koalíciós rendforgatók gyáva és haszonleső politikája küzdött vármegyénkben az igaz és önzetlen hazafisággal — láttunk akkora érdeklődést, mint a mai közgyűlésen.

És eme minden tekintetben oly igazán megnyilvánuló érdeklődésnek az alispánválasztás adta meg az anyagot.

Ugyanis Bács-Bodrog vármegye törvényhatósága a mai napon töltötte be ifj. Vojnits István volt alispánnak a vármegye főispánjává történt legmagasabb kinevezése folytán megüresedett alispáni széket.

Már a közgyűlést megelőző napon meglátszott vármegyénk székhelyén, hogy nem mindennapi esemény előtt állunk. A sok idegen, a szokatlan nyüzsgés, az igazán

A zámori paradicsom.

— Eredeti tárca. —

Írta: Latinovich Géza.

(2)

Térjünk át röviden a gazdaságra is, — már amugy is hosszúra nyult e szűk keretű tárcám és nem lehet célom szép olvasónőmet és olvasóimat hosszulére eresztett szellemi mártással untatni. A gazdaság is mintaszerűen van berendezve. Vegyük először szemügyre a nagyszabású tejgazdaságot. Majdnem száz darab remekszép Montalun és Siementhali tehén tölti meg a rendkívül gyakorlatiasan épített istállókat, melyeknek padozata aszfalttal van borítva. Vízvezeték, rézcsöveken át folyton üde víz esörgedez és megtölti a cementből készült itató medencéket.

A takarmányt az istálló hosszában lerakott sineken kis vasvagonokban tolják az okos szemű tehencskéék elé, melyek mohón isszák a kristálytisza vizet. Tágas, szellős vastraverzekkel, magas, széles ablakkal ellátott köépület ez az istálló, mely a fajteheneknek ad kényelmes és jól szellőzött hajlékot. Külön épületben vannak elhelyezve a remekszép fajbikák, a más állapotban levő és leendő anyatehenkéék; továbbá a keccses fejű, kis őzsemű borjacskák, melyek barátságosan nyalogatják az eléjük tett kezét, — azt hívén, hogy valami jó takarmányfélét nyujtanak nekik táplálékul.

Külön köépületben vannak elhelyezve a tejtermékeket feldolgozó hűtő és más kamrák. Mindenféle a legujabb, a legcélszerűbb találmányok vannak alkalmazva, mint aminők e téren valahol csak találhatók. Barcza Márton e téren

is szaktekintély, nemcsak a pénzügyek terén, mert ő okleveles és volt kulturmérnök, mely téren is igen jó hírnvre tett szert. Egész életét az ernyedetlen munkának szentelte.

De végül térjünk át egy más témára, még hátra vannak a lovacsák. Ezek is egy szép tágas, szellős köépületben nyertek kényelmes és praktikus elhelyezést. Nézzünk csak kissé szét, már amugy is nagy türelemre kényszerítettem olvasóim figyelmét.

Az istállóban karcsu és formás lipicaiakat és pompás, kis »Doppelpennykat« látunk, melyek hivatvák a kis örökösöket sétalovaglás alatt hátukon hordani. A formás kis lovak méltán keltek kellemes impressziókat nálam is, — habár nem is tarthatom magam lóismerőnek — de azért szorgalmasan agarászom és lovagolok itt Katymáron hón szeretett jó nővérem, *Horthyné-Latinovich Margit* társaságában, ki pompásan lovagol. Nem azért mondom ezt, mert lelkemhez nőtt vérem, hanem egészen pártatlanul állíthatom, hogy lovát könnyen átviszi akadályokon is, ami nem is csoda, mert hiszen az országszerte ismert kitűnő huszáralezredes és lovas, *Horthy István* volt a mestere. Magam is hálával tartozom sógorom lovas tudományának, mivel ő avatott be a lovaglás jobb művelésébe. Bocsnát, ismét eltértem a tárgytól, de jó nővérem tisztelete szent előttem, ezért talán megbocsátható nekem e kis kitérés. De most már csakugyan térjünk át tárgyunkhoz.

A baromfityényszést csak futólag említem, ha ezt olvasná gróf *Telcky Józsefné*, a csodaszép és szellemes nő. Kiszidna, amiért nem tárgyalom bővebben, lévén ő méltósága »A Magyar Országos Baromfityénysztek Egyesülete« elnöknője, szerezvén e hasznos gazdasági ág terén hervedhatlan érdemeiket. De talán meg fog ő is bocsátani nekem, amint az egy buzgó keresz-

tyénhez illik. Ismét eltértem a tárgytól, — igazán javíthatlan vagyok — no de ígérem, ez utóljára történt. De utóvégre egy gyönyörű hölgy kedvéért történt — és ez talán méntségemül szolgálhatna.

Tehát folytassuk, ahol végeztük, a tollasoknál. Itt láthatunk remek orpingtonokat, nehézkes emdeni ludakat, karcsu Langshanokat. Egyszóval fajbaromfikedvelő itt legeltetheti szeméit az értékes és szép fajpéldányokon.

Igen elmés a vízvezeték a park végén mély, cementezett mélyedés fenekén van a szívócső gépezet, mely a szomszédos patak vizét nyomja fel automaticé. Igen elmés szerkezet és dicséri a kitűnő gazda, Barcza praktikus találmányok iránti jóérzékét. Az új rendszerű szívócső szívja fel a patak vizét és ellátja az egész gazdaságot egészséges, üde és tiszta vízzel, természetesen lerakott vascsövek terítik szét a vizet a különféle helyekre.

Nagyon hosszúra nyulna tárcám, ha tovább is részletezném a tanulságos látványokat, de ez nem az én feladatam, szándékom annyiból állott, hogy rövid ismertetőt adjak, hogy miként lehet egy elhanyagolt gazdaságot szakértelemmel és ernyedetlen szorgalommal mintagazdasággá átalakítani. Célom csak az lehetett, hogy rövid ismertetőt adjak egy mintagazdaságról, melyet a haladás elveinek alkalmazásával oly magas fokra emelte kiváló gazdánk, hogy követendő példa gyanánt kellene magyar gazdáink elé állítani.

Mély fájdalomra ezzel bucsut kell vennem kártartó olvasóim diszes körétől. De az idő halad és a karaván marad. Amugy is nagyon visszaéltem szives türelmükkel és ezért elnézést kérek.

Tehát a viszontlátásra!

(Vége.)

nagy idegenforgalom mind arra vallott, hogy valami nagy dolog van készülben. Amire felvirradt a nagy nap, mire a közgyűlés kitűzött ideje elérkezett, a vármegyei székház nem mindennapi képet nyújtott. Mert míg általában a közgyűléseken a leg-ritkább esetekben van jelen a bizottsági tagok alig egy néhány a közügyek iránt különösebben érdeklődő tagja, addig ezzel ellentétben ma a közgyűlési nagyterem majdnem zsúfolásig megtelt bizottsági tagokkal.

Ott voltak többi közt: Báró Vojnits István, gróf Széchenyi Emil, Schmausz Endre, Zákó Milán, Latinovich Géza, ifj. Szemző Gyula, Ertl János, Mikosevits Kanut, Szutrély Lipót, Ertl István, Ertl József, Piukovits József, Lebach László, Lovászy Andor, Klauszky Ferenc, Evetovits János, Petó János, legifj. Szemző István, Boberity Milán, Mezey Zsigmond, dr. Schneider Károly, Dungyerszky István, dr. Vojnits Wladán, Lebach Gyula, Engelman Adolf, dr. Burtik Győző, Bachrach Lajos, dr. Pasztrovits Iván, Körmendy Béla, Rockenstein Nándor, dr. Holländer Adolf, dr. Galambos Pál, legifj. Vojnits István, Popovity Pánta, Lollock Alajos, dr. Wagner Frigyes, Vuics János, Falcione Lajos, Szalay Frigyes, dr. Radich Tihamér, Vámosi Samu, Molnár Ferenc, Weisz Frigyes, Weltman Lipót, Gávrilovits Pál, Rausch Ede, dr. Trischler Aladár, Willman Mátyás, dr. Ormay Kálmán, dr. Deák Béla, Zsupánszky Lyubó, Aradszky Jakab, dr. Nagy Ákos, Honzl Imre, Adler Zsigmond József, dr. Gerich Endre, Reisz János, Geyer István, dr. Strasser Lajos, Heuduschka Ignác, Szabó Gyula, Rothfuchs Jakab, dr. Földes Simon. A központi tisztviselői kar teljes számban volt jelen. A főszolgabírák közül jelen voltak: Császár Péter, Tárczay Dezső, Koller Oszkár, Nikolits Izidor, Vojnits Máté, dr. Buday Pál, dr. Balaton Gyula, Szabolyevits Dusán. A jegyzők közül: Kiss Gyula, Vulkov Jakab, Kékity József, Király Lajos, Lichtenekert József, Piukovits Imre, Tománovits György, Kozma Dezső, Szaghmeister János, Szaich Gyula, Limbek Pál, Szakácsy Sándor, Kovacevits István, Zsigmond Gyula, Neszmirák Mátyás, Bercsenyi József, Hiel József, Dobsinszky Lodomér, Ivánits Izidor, Arnold Károly, Szokola Gyula, Szilvásy György, Hallosy Kornél, Penz Ádám, Odry Andor, Ladányi Ervin, Gáspár Wendel, Szommer József, Nikolits Aurél, Sigmund Göntér, Duptcza Kálmán, Dicks Lajos, Szalay Dezső, Bereczkó Dénes, Knezevich József, Trenka István, Wodring Ágoston, Gavanszky Miklós, Vörös Béla, Szalay József, Rákits Miklós, Bikár György, Dobsinszky Lodomér, Késmárky Géza, Vermes Vince, Ivánits István, Ivánits Szvetozár, Guttwein Lajos, Mihalovits Sándor, Bulya György, Szathmáry József, Wagner György, Nikolits Endre, Schweier Lajos.

Es eme különös nagy érdeklődésnek nem csupán az alispáni állás, hanem az adott oly rendkívüli és nagyfontosságú jelentőséget, hogy eme, — a vármegye közönségét legközvetlenebbül érintő, a vármegye minden egyes polgárára is a legnagyobb mértékben kiható állás kivel töltessek be.

Hála vármegyénk vezető politikusaik körültekintő éleslátásának, a megoldást oly személyiség kitüntetésében találták meg, kinek kezeibe eme diszes és egyben oly felelősségteljes állás a legteljesebb bizalommal és a legnagyobb nyugalommal volt tehető.

Hogy vármegyénk vezető embereinek jelölése a legtapintatosabb volt, megnyilvánult a lefolyt választáson, melyen a legmelegebb bizalma mellett szeretettel, a legbensőbb, igaz ragaszkodással kiáltotta ki vármegyénk szép számmal egybegyűlt közönsége *Michailovits* Kornél eddigi vármegyei főjegyzőt alispánjává.

Álljunk meg e névnel s emeljünk kalapot!

A választás után elhangzott beszédek méltatták érdemeit, melyek igaz, őszinte, tárgyilagos bírálatot tartalmaztak.

Nem túlzás, nem hangzatos frázisok voltak azok az elismerő szavak, melyekkel *Balaton Gyula* és *Schmausz Endre* magas szárnyaló, érzelmetli gyönyörű beszédekben az új alispánnak érdemeit méltatták. Való tényeknek, meg nem támadható igazságoknak leszövegését képezték.

Ehhez a bírálatához a magunk részéről hozzá tehetjük: Oly férfiú, ki a 67-es eszmék mellett azzal a lankadatlan kitartással tudott küzdeni, még a válságosabb időkben is, ki a biztos és nyugodt állást annak idején ott hagyva, az esélyeknek állandóan ki tett bizonytalannal tudta, minden habozás nélkül a párt, az eszme érdekében felcserélni, azt vármegyénk hazafiasan érző közönsége méltóbban nem jutalmazhatta.

Igaz szívvel örvendünk megválasztatásán, mint ahogy örvend Bácsország minden hazafias honpolgára. *Michailovits Kornél*ban a vármegye nem fog csalódní. Derekasan becsületesen fogja helyét megállani. Szere tetreméltó, előkelően uri modora, az emberekkel való érintkezésben demokratikus fölfogása, szintiszta hazafias érzése, nagy munkabírása, eszméinek megvalósításában való törhetetlen kitartása és közigatási alapos szaktudása — garanciák, hogy azt a hatalmas, a vármegye nagy érdekeit felölélő programot, melyet kifejtett, s melyet alább részletesen közlünk, minden vonatkozásban meg fogja valósítani.

A választás részleteiről az alábbiakban számolunk be:

Ifj. *Vojnits* István főispán a választás megajtására törvényadta jogánál fogva a kijelölő bizottságba kinevezte *Ertl* Jánost, *Lebach* Lászlót és dr. *Vojnits* Aladárt. A törvényhatósági bizottság pedig báró *Vojnits* István indítványára gróf *Széchenyi* Emilt, *Szilágyi* Mórt és dr. *Molnár* Károlyt választotta.

A kijelölő-bizottság az alispáni állásra *Michailovits* Kornél eddigi vármegyei főjegyzőt hozta javaslatba, mire a törvényhatóság egyhangú, osztatlan és igaz lelkesedése mellett, *Michailovits* Kornélt kiáltja ki alispánjává.

Ósi szokáshoz hiven a főispán egy küldöttség kijelölését hozza javaslatba, kik az ujonnan megválasztott alispánt a közgyűlésbe meghívják. A küldöttség tagjaiul megválasztottak dr. *Schneider* Károly tb. főügyész vezetése mellett dr. *Molnár* Károly, *Boberity* Milán, gr. *Széchenyi* Emil, *Stöckl* Jakab, *Szutrély* Lipót, *Zsupánszky* Lyubó, *Falcione* Lajos, *Ertl* János, *Evetovits* János és *Lovászy* Andor.

Midőn az ujonnan megválasztott alispán a kiküldött bizottság élén óriási éljenzés és lelkesedés között a közgyűlési teremben megjelent, a főispán melegen üdvözli s felhívja, hogy a hivatalos esküt a közgyűlés színe előtt tegye le. Az eskü szövegét *Lánczkor* Antal olvasta föl.

Az eskü elhangzása után az új alispán a következő programbeszédet mondotta.

Michailovits Kornél székfoglalója.

Michailovits Kornél: Meltóságos főispán ur! Tekintetes törvényhatósági bizottság!

A legszebb jutalom, mely köztisztviselőt érhet az, mikor abban a szerencsében részesül, hogy a közbizalom őt arra a polcra helyezi, mely törekvéseinek tárgya, munkálkodásának végcélja kell, hogy legyen.

Ma tehát, midőn az a kitüntetés ért, hogy a vármegye első tisztviselőjévé választattam, kétszeres örömmel tölt el az a tudat, hogy egyrészt elértem azt, mit megyei tisztviselőknél elérni lehet, másrészt becsületes törekvésem, vármegyém érdekében kifejtett tevékenységem a tekintetes törvényhatósági bizottság megtisztelő méltánylásával találkozott ugyanakkor, mikor multamért elismerésben részesültem, jövőmő működésemet illetőleg oly bizalommal ajándékoztattam meg, melynél nagyobbat közpályán működő ember magának nem kívánhat. (Tetszés.)

Midőn ugy a kitüntetésért, mint a belém helyezett bizalomért mély hálának adok kifejezést, megindulással gondolok arra, —

vajjon azon súlyos kötelezettségekkel és nagy felelősséggel szemben melyek az új állásommal járnak, szerény tehetségem elegendő lesz-e, hogy helyemet becsületesen megállhassam. Megnyugtató számra szolgál azonban az a tudat, hogy ez a vármegye törekvő, — kötelességtudó tisztviselőt — mert mindenkor az leszék — mindenben támogatta. (Helyeslés.)

Részemről kijelentem, hogy ugy, mint eddig minden törekvésem arra fog irányulni, hogy a megtisztelő bizalomnak megfeleljek. Hogy ezt elérhessem, legyen szabad a tekintetes törvényhatósági bizottság jóindulatát továbbra is kikérni.

Az eddigi szokáshoz hiven — legalább nagy vonásokban — ecsetelni kívánom azon főbb irányelveket, melyeket új tisztemben követni fogok, másrészt pedig már most megemlékezni óhajtok némely, kiválóan fontos és sürgős ügyről, melyek elsősorban kell, hogy gondoskodásom tárgyát alkossák.

Tiszteletben fogom tartani, minden polgártársamnak a törvényekben biztosított jogait s mindenkinek vallásos meggyőződését (Tetszés.) és ápolni fogom a különféle vallásfelekezettek közti kölcsönös megbecsülést, valamint a különféle ajku lakosságunknak testvéri egyetértését. (Zajos tetszés.)

Meg fogom követelni minden tiszt társamtól, hogy a lakossággal jóakarattal, igazságosan és előzékenyen bánják és tőle telhetőleg a közigazgatást jóvá és gyorsá tenni iparkodják. (Helyeslés.) E célból számítok ugy a központi tiszt karnak további odaadó támogatására, mint a járási főszolgabírákra, kik első sorban vannak hivatva az alájuk rendelt végrehajtó szerveket hatékonyan ellenőrizni, ezen ellenőrzést azonban a magam részéről is sürűn fogom gyakorolni.

A fontos ügyek közül sajnos a *pusztító járvány* első kötelezőségemmel teszi *közegézség-ügyünknek sürgős fejlesztését*, mert habár ugy a központban, mint a járások minden egyes községében — a lehetőséghez képest — megtörtént mindaz, ami a rendelkezésre állott idő alatt és anyagi eszközök mellett megtörténhetett, — tekintettel arra, hogy a jövő tavasszal a járvány még fokozottabb erővel ujlhatna meg, gondoskodnunk kell, hogy az összes orvosi állások munkabíró orvosokkal legyenek betöltve, a járványkórházak a nagyközségekben a szükséghez képest nagyobbítassanak, és a — lehetőséghez képest — kioktatott ápolókkal is ellátassanak. Azon községekben, ahol még kellő számú és egészséges ivóvizet szolgáltatató kut nincsen, — oda fogok hatni, hogy vagy mélykutat mielőbb létesíttessenek. (Tetszés.) mert a tapasztalat ezuttal is kimutatta, hogy a járvány legjobb terjesztője a fertőzött ivóvíz.

A jó közegézségügynél nem csekélyebb fontosságot tulajdonítok a *tűzrendészet* helyes szervezésének. Sok történt a tűzrendészet terén a közelmúltban megveszerte. A megyei tűzoltószövetség megalakulása és működése sokkal előbbre vitte azon humanitárus intézményt de a munkából, melyet itt még be kell tölteni, reményilem kifogom vehetni a részemet.

A most felsorolt intézményekhez, melyek életünket, testi épségünket és vagyonunkat hivatvák megvédeni, méltóan sorakozik egy harmadik is, mely vármegyénk specialitása s mely megérdemli, hogy jóindulatu gondoskodásunk tárgyát képezze: ez a *községi rendőrség*, mely már régóta vár átszervezésre és fejlesztésre, (Ugy van! Ugy van!) hogy mint a m. kir. csendőrségnek főtámassza azzal vállvetve és vele egyformán szolgálja a közbiztonságot.

Közlekedésügyünk fejlesztésénél ugy hiszem most már elérkezettünk oda, hogy vármegyénk területén a legfontosabb vasúti vonalak kiépítettéssel illetve azok kiépítése immár biztosítottatván, — a főszűlyt a megyei uthalózatnak teljessé tételére helyezhessük és azon iparkodjunk, hogy a törvényhatósági közutak jókarban tartassanak, mert tudatában vagyok annak, hogy a nagy áldozatok árán kiépített uthalózatunk csakis akkor fog megfelelni fontos

közgazdasági feladatának, ha az mindenkor a közlekedés igényeinek megfelelő jó állapotban tartatik fenn. (Tetszés.)

A közuti alap állandó terhének csökkentése szempontjából a magam részéről mindent elfogok követni az iránt, hogy a bezdáni rév-től, az *őbecsei révig* terjedő törvényhatósági utvonat, valamint a *Bács—Zsablya—Titeli* törvényhatósági közut, — melyeknek az állami uthalózatba leendő átvételét a kereskedelemügyi kormány annak idején kilátásba helyezte — mielőbb tényleg az állam kezelésében vétesse nek át, miáltal az utadó alap mintegy 225 kilométernyi utvonatnak állandó fenntartási költségei alól szabadulna s ekként azok más szükségletek kielégítésére nyújthatnának fedezetet.

Sürgősen teljesítendő feladatoknak tekinteni a *közuti alap terhére engedélyezett kölcsönnek* mielőbbi tényleges felvételét eszközölni, mert a kölcsönösszegre már a közel jövőben feltétlenül szükség lesz s mert annak hiányában uthalózatunk folytatólagos kiépítése fenakadást szenvedne.

Az *ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági* érdekeink egyaránt kívánják a megyei távbeszélő hálózatnak mielőbbi teljes elkészültét s evégből újból sürgető kérelmet óhajtok intézni a nagyméltóságú Kereskedelemügyi Miniszter urhoz, hogy ezen közóhaj mielőbb teljesüljön.

Egy további kiváló fontosságú ügy, melynek végleges és helyes megoldása 14 község lakosságát van hivatva megnyugtani: a *Sajkás községek réti ügyének végleges rendezése és befejezése*, (Helyeslés.) kapcsolatosan a rétkelő bizottság feloszlásának kérdésével. Ezen régóta huzódó és most már a kedvező befejezés előtt álló ügyet a legnagyobb figyelemmel és jóakarattal kell kísérnünk azért, hogy ezen a községek közt felosztandó réti földeknek helyes kezelése mindenkorra biztosított és hogy ezen két sajkás járás lakosságára nézve a királyi jótétemény messze időkre kiható áldás maradjon.

Hosszadalmas volna bővebben kiterjeszkednem a *tanügyre, iparra és kereskedelemre, a mezőgazdaság és állattenyésztés* ügyére, melyek együttvéve szellemi és anyagi gyarapodásunkat szolgálván, — kell, hogy kiváló gondoskodásom tárgyát képezzék s ezért csak még egyről kívánok megemlékezni és pedig a vármegyei szabályrendeleteknek újbóli összeállításáról, átdolgozásáról és a még hiányzó tervezetnek elkészítéséről, ezen munkát már megindítottam, de a rendkívüli viszonyoknál fogva csak az összegyűjtésig és az átdolgozás kezdetéig érhettem el, azon leszek — amint a kellő munkaerő rendelkezésemre fog állani, hogy ezen munkát serényen folytatva a lehető legrövidebb idő alatt befejezhessük.

Most pedig még ama óhajomnak adok kifejezést, bárha sikerülne a tekintetes törvényhatósági bizottságnak szives jóindulatá mindenkorra megőriznem, amit azzal kívánok számomra biztosítani, hogy szeretett vármegyénknek és minden lakosságának érdekét szívesen fogom viselni, ezzel elfoglalom az alispáni széket! (Zajos hosszantartó lelkes éljenzés.)

Bács-Bodrogvármegye tisztikar nevében dr. *Balaton Gyula* őbecsei járási főszolgabíró üdvözölte legelsőbbben is az alispánt a következő képen:

Dr. Balaton Gyula: Nekem jut a kitüntető szerencse, hogy Bács-Bodrogvármegye tisztikara nevében üdvözöljem nagyságodat akkor, midőn a törvényhatóság legteljesebb bizalmából alispánná megválasztott.

Örömmel teszem ezt, mert hosszú évekket ez előtt s éveken át egy hivatalban működve, alkalmam volt kristálytisza, becsületes jellemét, igazi szerető szívét, tántoríthatatlan hazafiúi lelkesedést megismerni. Multak az idők, változtak a viszonyok, de puritán jelleme, jó hirneve, lángoló hazaszeretete megmaradt. Eltávozott körünkéből, mert a helyzet más teret jelölt ki számára a hazafiság oltárán. De miként a harmatcsepp, melyet a kelő nap sugara felsziv, hogy a ilorá-

ban is végezze természetbeli hivatását, azután pedig ismét visszaszáll az anyaföldre, hogy folytassa termelő, jótékony tevékenységét, akként ő is visszajött a törvényhatóság szolgálatába s először egyhangú lelkesedéssel a megye főjegyzőjévé, majd a mai napon alispánjává választott, hogy tevékenységét a vármegye felvirágoztatására kihasználhassa. Visszahívta a vármegye közönsége s ezzel bevezette azon templomba, hol a munkásság, a szorgalom s az igyekezet oltárán kell áldozni. Eddigi munkálkodásával máris beigazolta, hogy méltó főpapja lett ezen eszméknek.

Üdvözölöm nagyságodat ezen diszes, új állásában s kívánom, hogy hosszú éveken át való viseléséhez adjon a Mindenható a legteljesebb erőt és egészséget. (Zajos, hosszantartó éljenzés.)

A vármegye közönsége nevében *Schmausz* Endre nyug. főispán üdvözölte az új alispánt a tőle már megszokott magas röptű s szónoki hévvel elmondott beszédében.

Schmausz Endre: Üdvözölöm beszédében, mint tényt akarja leszögezni azon körülményt, hogy a vármegye jövőjére oly messze kiható állás betöltésénél úgy a törvényhatóság tagjai, mint a tisztviselők osztatlan lelkesedése nyilvánult meg. Azt hiszi, hogy ezen tényt rendkívül fontosá teszi az, hogy kinek személye felé fordult ezen lelkesedés, ezen bizalom. Nem a megnyilvánult lelkesedés, de a megválasztott mulja feltétlen biztosíték arra, hogy személyében meg van az a teljes garancia, melyet a törvényhatóság ezen első és oly nagy horderejű állásának betöltésénél megkíván. Ép ezért tudja jól, hogy az az egyhangú lelkesedés, melylyel az alispán megválasztott, megmarad a jövőben is. Igéri a törvényhatóság nevében ezt s meg van győződve, hogy e törvényhatóság minden egyes tagja a maga módja és tehetsége szerint fogja támogatni nehéz munkájában, hogy kifejtett programját minden tekintetben megvalósíthassa. Ő maga is, de valamennyien egyhangú lelkesedéssel vettek részt a választásban, mert a jelölés arra érdemes személyre esett.

Hosszu, érdeműs, eredményes munkásság előzi meg alispáná történet megválasztását. Ily viszonyok között kell, hogy ne csak szeressük és ragaszkodjunk személyiségéhez, de feltétlen támogatásban is részesítsük.

Aki bármely, de különösen a mi vármegyénk alispáni székébe jut, tisztában kell lennie azzal, hogy ezen állás egy térfi teljes munkásságát öleli fel és ép ezért választotta meg a vármegye közönsége. Tudta ugyanis jól, hogy odaadó munkásságával, tiszta jellemével s egy a közönség, mint a tisztikarral szemben tanúsított koncilians magaviseletével oly példát mutatott mely vallásbeli testvéreinek is mindenkor bizonyítja azt, hogy a munkálkodás terén s az igaz hazafiságban nem gátohat senkit az, hogy minő templomban s minő nyelven imádja istenét. De hasonlókép a vármegye közönsége is megmutatta ép a mai választással, hogy ha a hazaszeretettől való eltántorodást kérlelhetlenül ostorozza, viszont ott, ahol az igaz érdem jutalmazásáról van szó, ahol megfelelő kvalitásokkal áll szemben, ott minden, még a legelső állás betöltésénél is igazságosan jár el. S ha méltánylást érdemlő körülmény az, hogy e teremben senki részéről mást, mint testvéri és hazaszeretet nem várunk, úgy annak a mai választás a legkisebb méretű megnyilatkozása.

Fokról fokra emelkedett az új alispán, míg eme diszes állásba jutott. Haladjunk a kijelölt után bátran tovább s a nehéz munkájában támogatásra, jó tanácsra van szüksége, forduljon bizalommal vármegyénk érdemes főispánjához, a *közigazgatás nagymesteréhez*, de forduljon bármelyikünkhez is, szívesen rendelkezésére állunk. A jó Isten adjon erőt s egészséget, hogy sokat alkothasson a vármegye közönségének javára. (Zajos hosszantartó éljen.)

Az elhangzott beszédek után *Michailovits* Kornél alispán megköszöni az ovációt s kijelenti, hogy minden erejéből azon lesz, hogy kifejtett programját teljes egészében megvalósíthassa s reményli ezt annál is inkább ke-

resztülvihetőnek, mert a kilátásba helyezett támogatás és jótanácsok csak elősegíthetik őt abbéli törekvésében, hogy a vármegye közönségének jólétét minden uton-módon előmozdíthassa.

A kolera.

Több napi kórmozgalmi csend után azt hittük, hogy vége a veszedelmes járványnak, midőn a legutóbbi napokban egy kolera-gyanus esetet jelentettek *Bezdnánból*, melyről megállapított, hogy csakugyan ázsiai kolera forog fönn. Hétfőn pedig *Zsablyáról* jött a hír, hogy újabb koleraeset fordult elő.

A kolera elleni védelem súlyos munkájának, melyet csak egészséges szervezet bír el, ismét egy áldozata van: az érdemekben megöszült őbecsei járásorvos dr. *Milkó* Ignác, a Ferencz József rend lovagja, beadta nyugdíjaztatása iránti kérelmét tekintettel előrehaladott korával járó erőkimerülésre. Ő volt a bácskai orvosi karnak egyik legnépszerűbb és legtiszteltebb alakja. Vajjon ki lesz az utóda? Az őbecseiek halljuk szeretnének egy kiváló orvost, egy tanársegédet vagy magántanárt, aki a 22,000 lakossal bíró városban fényes karriérra tehetne szert.

A központi védelmi intézkedéseket *Michailovits* alispán és dr. *Pávlovits* vm. tiszt főorvos a tőlük már megszokott lankadatlan ügybuzgósággal végzik. Dr. *Pávlovits* minden idejét a járványt megszüntetése nagy fárasztó munkájának szenteli. A koleraelleni védekezést folytatják egész tavaszig. Az új alispán bejárja majd a főorvossal az egész vármegyét, hogy személyes tapasztalatai után a közegészség mi-kénti teendőit céltudatosan állapíthassa meg.

Hireink ezek:

Bezdnán. (Saját tudósítónktól.) Egy községi kisbíró a Duna vízének élvezetétől megbetegedett s rövid szenvedés után ázsiai kolera-tünetek közt meghalt. A bakteriologiai vizsgálat is kolera-asiaticát állapított meg. A zombori járás tapasztalt és jeles főszolgabírája, dr. *Tarcsay* Dezső rögtön megjelent dr. *Sági* járásorvossal, s felbecsülte-vén az elhunyt ágyvérjét, azt nyomban elégette. Ez a legjobb desinfectio.

Zsablya. (Saját tudósítónktól.) Hétfőn egy kolera-gyanus beteg halt meg. Dr. *Földes* Simon, aki e napon Zomborban, a vármegyei közgyűlésen volt, rögtön telefonice intézkedett, majd hazautazott s személyesen tette meg megfelelő rendelkezéseit. A megbetegedett ember a töltésmunkánál résztvevők közül való. Szintén réti vizet ivott.

Hercegszántó. (Saját tudósítónktól.) A Hercegszántó községtől tíz kilométer távolságra fekvő, de legutóbbi idők óta Hercegszántó községhez közigazgatásilag hozzacsatolt pusztán, a báró Rédl Lajos-féle uradalomban egy béresné, 24 éves asszony hányás-hasmenés és az egész testre kiterjedő görcsökben ruhamosás közben a béresház udvarán hirtelen megbetegedett. Az előhívott uradalmi orvos kolera-gyanusnak találván az esetet, azt Hercegszántó község előjáróságának kötelességszerűleg bejelentette, erre a község előjárósága hivatalos orvosát kiküldötte, hogy az esetet felülvizsgálja, ennek következtében a bajai járásorvos és a hercegszántói kör-orvos a gyanus betegségben elhalt hulláját felboncolták és az ürületeket megvizsgálás céljából a budapesti koleralaboratoriumhoz sürgősen felküldötték. Egyben a hulla a helyszínén eltemetett s a lakás a legszigorúbb módon fertőtlenített a lakókkal s egész felszerelésükkel együtt, a ruhák fertőtlenítő gépben kifőztettek s a lakók hat napi orvosi megfigyelés alá helyeztettek. Ezen koleraeset fellépése annál érthetlenebb, mivel az elhalt nő, valamint hozzátartozói egy hónap óta lakásukból ki nem mozdultak, sem hozzájuk látogatába kolera-gyanus helyről senki nem jött. Maga a béresház is elszigetelt helyen fekszik, távol más lakásoktól, távol folyóviztől; sem hozzájuk máshonnan semmiféle élelmicikk nem került. Ezen hulla volt az első, mely az uradalomban eltemetett, mivel ott nincs temető és rendszerint a halottakat az uradalomból tíz kilométernyire fekvő Hercegszántó községbe szokták bevinni, amely községben pedig sajátságosan a temető épen a község közepén házak-tól és utcáktól környezett helyen fekszik s így nem valami helyes dolog egészségügyi szempontból, ha az uradalomban elhalt fertőző megbetegedésben (difteritisz, vörheny) szenvedettnek hullája Hercegszántó község utcáin keresztül szállítva vitetik a temetőbe. Nagyon szükséges volna, ha az illetékes hatóság ezen közegészség-

ügyi szempontból a közre igen hátrányos anomáliát megszüntetné azáltal, hogy az uradalomban egy temetőre alkalmas kis területet kijelölve, a pusztán temetőt állíthatna föl; az egyházi hatóság, sem pedig az uradalom ezen eszme megvalósításától nem idegenkedik és ez által egy fontos közegészségügyi kérdés kerülne megoldás alá; ezáltal megszabadulna Hercegszántó község azon kisértő rémtől és eshetőségtől, hogy Raszatina pusztáról fertőző betegségben elhalt hulláknak temetés céljából a községbe szállítása alkalmával a fertőző betegség csiráját Hercegszántó községbe behurcolják. Nagy elismerés illeti a báró Rédl Lajos-féle raszatini uradalmat, illetve annak vezetőségét, hogy a koleragyanus tünetek közt elhalt béresné visszamaradt családjának egyszáz korona kártalanítást nyújtott az elhalt ágyeműinek és ruháinak elégetéséből származott kára megtérítése fejében, ami nem lett volna kötelessége, ugyancsak nagy humanizmusra mutat, hogy a vezetőség az elhunyt asszony sírjára gyönyörű koszorút helyezett élő virágokból.

Zsablya. (Saját tudósítónktól.) Ugy látszik, hogy Zsablyán a kolera egy néhány napig csak lappangott, mert — mint levelezőnk írja — újabb gyanus megbetegedések és halálozások történtek. Mult szombaton egymásután két megbetegedés volt, mely gyors halállal végződött. *Grbits* Kuzmanné 62 éves földmiveső az egyik és *Stojin* Miklósné 25 éves földmiveső a másik. Mindkettőt dr. *Majuszi* Milutin községi orvos felboncolta és bélsarat küldött a bakterologiai intézetnek. November 1-én ismét egy megbetegedés volt, *Kravarov* Pál 52 éves földmiveső. A járvány bizottság dr. *Földes* Simon járásorvos vezetése mellett elkövet mindent, hogy a ragadós kórt elfojtsa. A járványbiztosok házról-házra járnak és mindent fertőtlenítenek. Azonkívül a hatóság a legerélyesebb kolera-intézkedéseket léptette életbe. Most értesülük, hogy *Kravarov* Pál ma délelőtt 11 órakor szintén meghalt.

Zsablya. (Saját tudósítónktól.) Szerdára virradó éjjel újabbán hárman kolera-ban meghaltak. Széleskörű védelmi intézkedések folyamatban vannak.

Bácsmegeiek viszontagsága Amerikában.

New York, 1910. okt. 20.

Bácskaiaknak következő viszontagságos eseteit jelentik Illis Islandról:

*Monostorszege*ről érkezett ide a 30 éves Bognár János, nejével és egy éves József fiával, hogy sógorához, Rauschenberger Jánoshoz utazzanak Chicagoba, Ill., ki a Wentworth St. 4311. szám alatt lakik. Ellis Islandra érkezésük alkalmával kis fia kanyaróbeteg volt, minélfogva nejt s a gyermeket kórházba szállították, neki pedig a szigeten kell várakozni, míg családja a kórházból kikerül.

A 32 éves Tóth Terézia, 2 éves Ferenc fiával, *Szépliget*ről érkezett ide, hogy férjéhez, Tóth Alberthez utazzék Daytonba, O., ki a North Valley 134. szám alatt lakik. Megérkezésük alkalmával a kis gyermeket, mivel himlőbeteg volt, kórházba szállították. Az anyának Ellis Islandon kell várakozni, míg a gyermek felgyógyul.

Doroszlóról érkezett ide a 49 éves Kálóczi István, hogy barátjához, Halász Istvánhoz utazzon, Box 912 Canal Doverbe, O. Sérv miatt állították ki ellene az orvosok bizonyítványt, melynek alapján a vizsgáló bíróság kizárta. Kálóczinak nem lévén semminemű rokona az Egyesült Államokban, ki érte jótállást vállalhatna, a felebbezésnek mi értelme sem lenne, mert ezen esetben a felsőbb hatóság sem bocsátaná ki, minélfogva a menház ügynöke meg sem kísérli a felebbezést.

Doroszlóról érkezett ide a 24 éves Halász Róza, hogy férjéhez, Halász Istvánhoz utazzon, Box 912. Canal Doverbe, O. magával hozott két gyermeke közül a 4 éves Imre fia megérkezésük alkalmával himlőbeteg lévén, kórházba kellett szállítani. Az anya és másik gyermeke a kis Imre felgyógyulásáig a szigeten kénytelen maradni.

A 48 éves Bálint G. Róza, aki *Adáról* érkezett ide, hogy férjéhez, Bálint Jánoshoz utazzon So. Bendbe, Ind. ki ott a 6 ik utca 234. szám alatt lakik. Aggkora miatt tartotta vissza a vizsgáló bíróság és felszólította férjét egy megfelelő affidavit beküldésére.

A kereskedelmi és iparkamara ülése.

— A titkári hivatal jelentése. —

Szeged, 1910. okt. 28.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara ma tartotta e havi teljes ülését *Szarvady* Lajos kamarai elnök elnöklése alatt.

Szarvady Lajos elnök az ülést megnyitván, az elnöki jelentések során több kereskedelemügyi miniszteri leiratott terjesztett elő állami kedvezmények s ösztöndíjak engedélyezéséről, felterjesztésekre adott válaszokról, a munkásbiztosítási törvény kilátásba helyezett mielőbbi revíziójáról stb.

Perjessy László titkár ezután a kamarai iroda tevékenységéről számolt be és titkári jelentésének előterjesztése után *Szabó* Gyula másodtitkárral referálta az ülés tárgyait.

A napirend során *Wimmer* Fülöp beltag indítványára felterjesztés tételét határozta el a kamara, hogy az Osztrák-Magyar-Bank szabadalmának meghosszabbítása alkalmával a kilencven napnál hosszabb lejáratu váltók leszámitolása is követeltessek, mert az üzleti váltók legnagyobb tömege három hónapnál hosszabb lejáratu. *Pálffy* Dániel indítványára pedig elhatározta a kamara, hogy megsürgeti a szegedi bejelentő hivatal mielőbbi felállítását.

Tárgyalta ezután a kamara a polg. perrendtartás tervezetét, s az érdekeltség főbb kívánásaiul megjelölte a budapesti keresk. és váltótörvényszék, valamint a vidéki törvényszékek keretében működő kereskedelmi bíróságok főtartását s a bejegyzett cégek könyvkivonatai eddigi illetékességének elismerését.

Mohol, *Bajsa*, *Szilágyi* és *Bácsbokod* községek hefvásár, illetőleg állatfelhajtás engedélyezése iránti kérelmének véleményezése után tárgyalta még a teljes ülés a hőmezővásárhelyi baromfi piac elhelyezésének ügyét, Szeged város közrendészeti és közlekedési szabályrendeletét, mely utóbbiban kifogásolta a kamara azt a tervezett intézkedést, mellyel a rendőrkapitányság az eddigi gyakorlattal szemben a »jobbba hajtás« kötelezettséget kívánja megállapítani.

Elhatározta a kamara, hogy kebelében egy vasuti és hajózási tarifaosztályt létesít, mely felvilágosítás adások mellett megbízhatóan kíván fuvarlevelek felülvizsgálásával is foglalkozni.

Helyeslő véleményt szolgáltatott a kamara azon terv mellett, hogy a szegedi fővármihatal a Tisza pályaudvar közelében levő dohánybevaltó hivatali helyiségbe áthelyeztessék és pártolta a Nótisztviselők orsz. egyesületének azon kérelmét, mellyel a 3 oszt. női felsőkeresk. iskolák létesítését sürgeti. Véleményt szolgáltatott még a kamara az élelmiszerhamisításra vonatkozó földmívelésügyi miniszteri rendelet revíziója ügyében.

Wodianer és *Lichtenberg* alapítványokra való jelölés után a kamara maga is megszavazott többb segélyt és ösztöndíjat, valamint megállapította az 1911. évi költségvetését, melynek kb. 63000 koronát tevő keretében 9000 koronát fordít ipari és kereskedelmi célokra és 4000 koronát ösztöndíjakra.

Végül örvendetesen örvendetesen állapította meg a teljes ülés a kereskedelemügyi miniszternek a kamarák tisztelgő küldöttségéhez legutóbb intézett válaszból, hogy a kormány az iparfejlesztés és iparoktatás gondozását elsörendü feladatai közé vette s hogy a miniszter támogatni fogja az érdekeltséget a mindjobban érvényesülő kereskedelem elleni törekvések ellen. Ezért a kamara a kereskedelemügyi miniszter üdvözlését határozta el, felajánlván a maga szükséges szolgálatait.

H I R E K.

A vármegye a kalocsai káptalanhoz. *Városvy* Gyula elhunyt alkalmából *Michailovits* Kornél alispán a következő részvétlétviratot intézte a kalocsai káptalanhoz:

A kalocsai egyházmegye föltisztelendő székes káplánjának.

Kalocsa.

Bács-Bodrogvármegye közönsége mély megilletődéssel értesült az egyházmegye dicső főpapjának megrendítő haláláról.

Heteket át szorongva lestük nemesen érző szive dobbanását, melegen óhajtván vajha az Isteni Gondviselés visszaadná őt érte aggodó hivi ezreinek. De más volt az ő végzete: sokáig vivődő lelkeknek el kellett költöznie. S Ő,

mint mindig, meghajlott a Gondviselés akaratára előtt.

A vármegye közönsége fájdalmasan osztozik a föltisztelendő székes káptalan mély gyászában s ezen érzelmét tisztelettel juttatja kifejezésre.

A törvényhatósági bizottság nevében:

Michailovits Kornél,
alispán.

A vármegye tiszlikara külön táviratban fejezte ki részvétét.

Főispáni ebéd. Ifj. *Vojnits* István főispán a vármegyei közgyűlés alkalmával október 31-én ebédet adott, melyre hivatalosak voltak: *Boberity* Milán, *Ertl* János, *Evetovits* János, dr. *Falcione* Árpád, dr. *Galambos* Pál, *Jablonszky* Aladár, *Kiss* Gyula, dr. *Kovacsics* Dezső, *Latinovits* Géza, dr. *Lebach* László, dr. *Pavlovits* Simon, *Piukovits* József, *Scultéty* Ferenc, gr. *Széchenyi* Emil, *Széchenyi* József, ifj. *Szemző* Gyula, legifj. *Szemző* István, *Szutrély* Lipót, *Schmausz* Endre, *Tárczay* Dezső, báró *Vojnits* István, *Vojnits* Máté és *Zákó* Milán.

Az étlap a következő volt:

Francia leves.

Fogas majonesszal.
Fogas francia mártással.
Ludmáj pástétom.

File körözve.
Nyulgerinc vajas tésztaival.

Sonkás fánk.
Teffölös buding.

Pulyka- és Malacsült.
Vegyés saláta. Befőtt.

Parfait.

Kugler.

Gyümölcs, sajt.

Váradí fehér és Vörös bor.
Francois pezsgő.

Már maga az étlap összeállítása a legnagyobb nyencet is kielégíthette, de ha mégsem tudta volna a meghívottak valamelyikének étvágyát felizgatni, megtette azt magának a gyönyörűen feldiszipált szatálnak látása. A terítés diszitése Cserer kertész kiváló izlésére vall. Az asztalon végig hullámos girlandokon a kertészeti remekei ékeskedtek s a szebbnél szebb vázákban elhelyezett gyönyörű csokrok valóságos kis paradicsommá varázstolták át a főispáni ebédöt. Mindezeket tetézte még a ház urnőjének mindenkit lebilincselő szivélyessége s így nem csoda, ha a meghívottak a legkedélyesebb hangulatban csak a késő délutáni órákban oszlottak széjjel.

Szerkesztőnk gyászja. Lapunk szerkesztőjét sulyos csapás érte. Édesatyját, *Pető* Fülöpöt kedden délelőtt elgázolta egy fogat. A szegény embernek a jobb karja és két bordája törött el, azonkívül tüdőserülést is szenvedett. A sulyos sérülések következtében másnap este iszonyu kinok között meghalt. Ma csütörtökön a törvényszéki bonctézetbe szállítják boncolás végett. A derék, jólelkű öreg urat vasárnap vagy hélfőn temetik el. Szerkesztőnkön kívül az elhunytat özvegye és három lánya gyászolja.

Főispán tiszteletbeli kinevezése. A vármegye főispánja Dr. *Mikosevits* Kanut orsz. gyűl. képviselőt és Dr. *Fischof* Béla bacsalmási ügyvédet tiszteletbeli főügyészekké, — Dr. *Pavlovits* Fedor és *Kulunchich* Viktor szolgabírókat főszolgabírókká, dr. *Bruck* Mór apatini, dr. *Radich* Tihamér bezdáni ügyvédekét és dr. *Veszelyovszky* József vármegyei aljegyzőt tiszteletbeli ügyészekké nevezte ki.

A Pancsova és Titel között épülő vasutonal mentén fekvő községeknek negyventagu küldöttsége tisztelgett ma *Lukács* László *Hieronym* Károly és *Serényi* Béla gróf minisztereknél. A *Radda* Ignác dr. pancsovai polgármester vezette a küldöttségben *Dániel* Ernő báró, *Pescha* Miklós, *Zákó* Milán, *Nehrebeczky* György, *Popovics* V. István országgyűlési képviselők és *Dániel* Tibor báró főispán vettek részt. A vasut felépítésének nagy akadályá a tisztai hiddal járó

költségek fedezése. Az érdekeltek hajlandók a terhek felét magukra vállalni, a másik felét illetőleg kéri, hogy a szükséges összegnek hosszú lejáratu törlesztéses kölcsön alakjában való felvétele után az amortizáláshoz az államkincstár évente meghatározott összeget bocsásson rendelkezésre. *Lukács* László pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy az előző kormánytól átvállalt obligók között ebben az ügyben is közmegegyezésre fog intézkedni. *Hieronimi* Károly kereskedelemügyi minisztert arra kérte a küldöttség szónoka, hogy a vasut törzsrészvényeinek 18—20%-át vegye át a kereskedelmi tárca terhére. *Serényi* Béla gróf földművelésügyi minisztertől a tárcája körébe tartozó és a vasútvonal mellett fekvő 30.000 holdas kincstári birtok terhére 400.000 korona átvállalását kérték. A miniszterek kijelentették, hogy az ügyet tanulmány tárgyává teszik és lehetőleg kedvezően intézik el.

Főispáni kinevezések. *Vojnits* István főispán az üresedésben volt árvászéki levéltári segédi állásra *Széchenyi* László, az anyakönyvi II od példányok bejegyzésével megbízott központi irnokot, az ekként megüresedett központi irnok állásra *Schram* János rendszerinti díjnokot, ennek helyére *Orbán* Jenő ideiglenes díjnokot kinevezte.

Áthelyezett tanfelügyelők. A közoktatásügyi miniszter *Eördögh* Béla szepesvármegyei kir. segédtanfelügyelőt Zomborba, *Bugel* Jenő bácsmegeyi segédtanfelügyelőt pedig Zomborból áthelyezte.

Az újvidéki kereskedők képviselőjükhöz. Az újvidék Lloyd, az ottani kereskedők tekintélyes köre elhatározta, hogy dr. *Slezák* Lajos orsz. képviselőnek, a kereskedelem érdekében való tevékenységéért köszönetet nyilvánítanak. Ez alkalomból eme levelet intézték hozzá:

Nagyságos Képviselő Ur!

Az »Ujvidéki Lloyd« választmánya folyó hó 16-án tartott ülésében egyhangulag meleg elismeréssel adózott Nagyságodnak azon, a napilapok tudósításai révén ismeretessé vált magatartásáért, melyet az igazságügyi bizottságban az új perrendtartási törvényjavaslatnak a kereskedelem- és iparra káros rendelkezéseinek ellenzésével tanúsítani kegyes volt.

Az »Ujvidéki Lloyd« által képviselt kereskedő és iparos osztályt őszinte örömmel tölti el annak tapasztalata, hogy Nagyságod — ugyszólván első törvényhozói működése alkalmával — programjához híven — máris a szorongatott kereskedelem és ipar védelmére sietni szives volt és midőn ezért, választmányunk egyhangu határozatából kifolyólag, Nagyságodat a legmelegebben üdvözölni és hálás köszönetünket kifejezni van szerencsénk, legyen szabad remélnünk, miszerint Nagyságod a törvényjavaslatnak a képviselőházban való tárgyalása alkalmával is kegyes lesz, a kereskedelem érdekeit különösen mélyen sújtó könyvkiadási illetékesség megváltoztatása érdekében sikra szállani.

Biztosíthatjuk Nagyságodat, hogy Ujvidék kereskedői és iparosai, érdekeik megoltalmazását mindenkor hálás elismeréssel fogják viszonozni.

Ujvidék, 1910. október 24.

Kiváló tisztelettel

Königstädler Dusan,
helyettes elnök.

Frank Gyula,
titkár.

Az ügyvédi kamara köréből. A szabadkai ügyvédi kamara *Vig* Károly dr. ügyvédet Zenta, *Szilasi* Ödön dr. ügyvéd Szabadka, székhellyel az ügyvédek lajstromába felvette, *Nagy* Béla dr. óbecsei és *Boschan* Samu dr. adai ügyvédet más kamara területére történt távozásuk folytán, *Bikár* Nenád dr. zombori ügyvédet lemondása folytán az ügyvédek lajstromából törölte, végül tudatja, hogy *Bugarszky* Nenád dr. kulai ügyvéd lakóhelyét Zomborba helyezte át.

A palánkai főszolgabírói állást hétfőn töltötték be a vármegyei közgyűlésen. *Sigmond* János vármegyei aljegyzőt választották meg, aki igen buzgó és kiválóan szakképzett tagja a megyei adminisztrációnak.

Topolyai szolgabíróvá dr. *Bestyánszky* Miklóst választották meg a hétfői közgyűlésen. A topolyai főszolgabírói hivatal törekvő, lelkiismeretes tisztviselőt nyert vele.

Jegyzőválasztás Bácsgyulafalván. Bácsgyulafalva község jegyzőjévé — mint nekünk írják — az október 26-án megtartott választáson egyhangulag *Ivenz* János derynei volt helyettes jegyző választották meg. A község *Ivenz* János személyében oly jegyzőt nyert, aki a jegyzői kar egyik legképzettebb tagja, akinek vezetésére a község nyugodtan bízhatja sorsát. Deryne község sajnálja, hogy *Ivenz* János nem lehetett az ő jegyzője, mert egyedül ő lett volna képes a derynei viszás állapotokat megszüntetni, békét teremteni és a már nagyon is elhanyagolt község jólétét biztosítani.

Református segédlelkészek elhelyezése. A dunamelléki református egyházkerület Bácsmegeye eme segédlelkészeket helyezte el: *Sándor* István Kossuthfalvára, id. *Szigeti* Károlyt Paccséra, *Háda* Sándort Tiszakálmánfalvára, *Klepp* Pétert Torzsára, *Weiman* Pétert Ujverbászra.

A vármegyei központi választmányba a hétfői közgyűlés *Rothfuchs* Jakab szeghegyi gyógyszerészt választotta be egyhangulag.

Megei bizottsági tagválasztások december 3-án tartatnak meg. A pótválasztások december 30-án.

A szegedi siketnémák intézete segélyt kért Óbecse községtől. Rossz helyre fordultak. A községnek kiküldetésekre és peres ügyekre kell a pénz.

Óbecse műpártolása. A Mikszáth Kálmán jubileumi bizottság megkereste Óbecse községet, hogy rendelje meg az elhunyt író műveit. A képviselőtestület a kérelmet elutasította. Hanem ugyanakkor megrendelte a »Bácsmegeye társadalma« című könyvet. A két mű közül — az óbecseiek szerint — a második az értékeesebb, mert abban találhatók az ottani notabilitások életrajzai.

Házasságok. *Arnold* Sándor vármegyei árvászéki fogalmazó a napokban tartotta esküvőjét tinyei *Zombory* Erzsike kisasszonnyal. Tanúk voltak: Dr. *Frank* Mihály, árvászéki elnökhelyettes a vőlegény részéről és *Kautz* Róbert cs. és kir. százados a menyasszony részéről.

Balassa Bertalan, az ifj. *Berger* Jakab cég beltagja eljegyezte *Lengyel* Rózsika kisasszonyt, *Lengyel* Márk, szegedi posta- és táviradaellenőr leányát.

Kelemen József óbecsei magántisztviselő eljegyezte *Bernheim* Olga kisasszonyt. *Bernheim* Manó, palánkai kereskedő leányát.

Jegyespárok figyelmébe ajánljuk *Hoffmann* Mihály özvegye 30 év óta fennálló butorgyárát Szabadkán.

Bácskai emlék a Drugethek gyűjteményében. Hogy a Bács-Bodrog vármegyére vonatkozó történelmi emlékek és iratok az itteni vármegyei és egyéb levéltárnak elpusztulása után mennyire széthányódottak, élénken illusztrálja az a körülmény, hogy egyes történelmi okmányok az ország legtávolabbi gyűjteményeiben lappanganak. Minket bácskaiakat érdeklő fölfedezést tett lapunk régi munkatársa, *Dudás* Gyula kir. tanfelügyelő, aki a gr. *Andrássy*-hitbizományhoz tartozó homonnai gr. *Drugeth*-féle gyűjteményben a többi nagyérdékű iratok közt a *bácsi* káptalan egy mohácsi vész előtti (1506.) okmányát találta meg, mely birtok és művelődés történelmi szempontból egyaránt nevezetes jelentőségű vármegyénkre nézve. A nagybecsű emléket *Dudás* — mint értesülünk, — legközelebb a Bács-Bodrog vármegyei irodalmi társaságnak is be fogja mutatni.

Apatin virilistái. Apatinban — mint levelezők írja — Az 1911. évre a legtöbb adót fizetők: *Kincstári* telep 4676 K, *Erdőhivatal* 2105 K, *Abraham* Sándor 1693 K, dr. *Bruck* Mór 1301 K, *Speiser* István 1234 K, *Piry* Mihály 1208 K, *Rerchner* Konrád plébánia után 1136 K, dr. *Thim* József 1133 K, *Amann* Antal 1125 K, *Mayer* János ifj. 1007 K, *Ehrenberger* Ferenc 1101 K, *Weindl* Mór 983 K, *Dombovits* Antal 944 K. Legelő birtokosok 909 K, *Hermannsdorf* József 904 K, *Speiser* Adám 893 K, *Schäffer* József 887 K, *Mayer* János id. 847 K, *Müller* János 812 K. Póttagok: dr. *Récsei* János, dr. *Gräber* Lajos, *Ihrhg* Károly, *Szavadill* József és *Kuhmann* Jakab.

A Városcy-család gyászjelentése. Az elhunyt éresek családja eme gyászjelentést adta ki: Alulírottak mély fájdalommal jelentjük, hogy szerett és felejtethetlen fivérünk, nagybátyánk, illetve sógorunk veszprémi Városcy Gyula a kalocsai és bácsi törvényesen egyesített egyházmegyék érseke, Ócsászári és apostoli királyi felségének valóságos belső titkos tanácsosa, Zombor szab. kir. város díszpolgára, a budapesti egyetem bekebelezett hittudományi doktora f. évi október hó 28-án este 7 órakor, életének 65-ik évében, Isten szent akaratában megnyugodva, hosszas szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után elhunyt. A boldogult holttestének beszentelése november hó 3-án reggel 8 órakor az érseki székház alsó kápolnájában lesz, ahonnan drága halottunkat az Iskolanének templomába, innen pedig a szentmise-áldozat befejeztével végső nyugó helyére, a főszékesegyházi sírboltba kísérik. Kalocsa, 1910. évi október hó 29-én. Áldás és béke hamvaira! veszprémi Városcy Károly, veszprémi Városcy Tivadar fivérei. veszprémi Városcy Károly, veszprémi Városcy György, veszprémi Városcy Gyula unokaöccsei. Vírter Ferencné szül. veszprémi Városcy Clementina, veszprémi Városcy Ilonka, veszprémi Városcy Paula unokahugai. veszprémi Városcy Károlyné szül. gyurgyovai Gyurgyovánzky Etelka, veszprémi Városcy Tivadarné szül. trencsényi Felicidés Ilona sógornő, Vírter Ferenc sógora.

A regőczei olvasóköri alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

Főljelentés egy tanító ellen. Sch. J. szeghegyi tanító ellen — mint levelezők írja — a feketehegyi csendőrség főljelentést tett a szabadkai kir. ügyészségnek, mert mint a szeghegyi gazdakör pénztárnoka a pénztárból 350 koronát eltulajdonított. Nagy feltűnést keltett a faluban az eset, mert a hir Sch. ügybuzgalmából keletkezett.

Halálózások. Sulyos csapás érte Zentának egyik legrégebb, köztisztelt családját: id. *Jedlicska* István városi közgyám életének 63-dik, köztisztviselői működésének 32-ik évében, október hó 30-án este 7 órakor váratlanul elhunyt. Temetése f. hó 1-én történt, az egész város részvéte mellett. A régi Bácska egyik oszlopos tagja dőlt ki benne. Az elhunytban ifj. *Jedlicska* István városi tanácsosnak, *Jedlicska* Dezső cs. és kir. százados s *Jedlicska* Jászkar János ügyvédjelölt, munkatársunk, édesatyjukat siratják.

Megtámadt rendőrök. Lak Sándor, Lak János és Bundák Lajos kossuthfalvai lakosok ellen főljelentés tétetett, mert Neuwirth Géza vendéglőjében szolgálatban levő Hallgató Sándor és Nagy Balog Sándor rendőröket botokkal megtámadták és ha segítség nem érkezik, hát agyonverik őket. A verekedők ellen a vizsgálat megindult.

A Bajai Dalárda dal- és zeneestélyét november 5-én, este 8 órakor a Kaszinóban tartja meg. Műsor: Beethoven: Hymnus az éjhez. Férfikar. 2. Moszkovszky: Op. 34—1. Concert-Valse. Előadja: Bürner Mária urhölgy. 3. Lányi Ernő: Vándordal. Férfikar. 4. Schubert Ferenc: Op. 148. Nocturnó. Előadják: Melles, Kiss és Amler urak. 5. Abt Ferenc: Erdei áhítat. Férfikar. A magánzólamot Fülöpp Gyula dr. énekli. 6. a) Allaga Géza: Armand. b) Reinecke K.: Albendrei'n, c) Delibes: Filles de Cadis. Előadja: Rizmerné: Congedi Adrienne urhölgy. Zongorán kíséri, Riszner Ede ur. 7. Allaga Géza: Ima. Vonós hármás, zongora- és harmonium kísérettel. Előadják: Melles, Amler, Kiss, Eber s Riszner urak. 8. Horváth Ákos dr.: Késő vágó: Férfikar. Belépődíj 2 K, családijegy 5 K.

Fizetéseképtelenség Bácsmegeyében. Ifj. *Lenderer* Jakab *topolyai* könyvkereskedő 20,000 kor. tartozással fizetéseképtelen lett. Egységre törekszik, ami a jelek szerint sikerülni is fog.

Zomborban Czuczovits vagyonbukott kereskedő áruraktára 9870 koronáért kelt el.

Szabadkán a fizetéseképtelenné vált *Neuhaus* Bernát hagyatékának passzívát 33,500 kor.; az aktívát 12,000 kor. csupán. Az özvegy rokonai támogatásával 30%-ot kínál hitelezőinek.

Szabadkán a fizetéseképtelenné vált *Steinfeld* és *Schweiger* cég újabbán 42%-ot ajánl hitelezőinek.

Ujvidéken Vopoz Anna divatáru kereskedő fizetéseképtelen lett.

Verekedő részeg. Berecki József kossuthfalvai lakos múlt hó 18-án esti 9—10 óra tájban botrányosan berugva hazafelé vándorzogott. Az uton találkozott Gerényi András topolyai lakossal, akit megtámadott botjával és a mítsém sejtő embert úgy megverte, hogy sulyos sérüléseket ejtett rajta.

Rablás az utcán. Kecsenovits Józsefné csantavéri asszony — mint levelezők írja — haza felé tartott kezében egy pénzes erszénnyel, amelyben 160 korona volt A vele szembe jövő *Pintér* Illés meglátva a telt erszényt, az asszonnyhoz ugrott, elvette tőle a pénzt és megszökött.

Alaptalan vád. Janyatowits Ignác pacséri lakos múlt hó 17-én — mint levelezők írja — *Plein* Giszó pacséri lakos korcsmájában mulatott, annyira megitasodott, hogy Másity Svetó hazavezette. Másnap vette észre Janyatowits, hogy pénzes tárcája 238 korona készpénzzel eltűnt. Rögtön Másityot gyanúsította. A csendőrség vallatásra vette Másityot, de az tagadta a tetteit. E közben *Siják* Rezső jelentkezett, hogy ő talált egy tárcát tele pénzzel együtt, ekkor derült ki, hogy Janyatowits a tárcát ittas állapotban elvesztette.

Hamispénz. A feketehegyi csendőrség — mint levelezők írja — már régebb idő óta figyelemmel kíséri azt a körülményt, hogy honnan jönnek forgalomba a hamis 1 koronások, melyekkel egész Feketehegy elvan árasztva. A múlt hó 23-án Fürster Ignác és Józsa Lida feketehegyi lakosokat tetten érték, amidőn hamis pénzeket hoztak forgalomba. Fürster elő is adta a nála levő 7 drb. hamis 1 koronást. A tetteseket még nem ismerik, de a nyomozás erélyesen folyik.

Betörés Apatinban. Október 30-án éjjel vakmerő betörők behatoltak Ziel József apatini fűszerkereskedő boltjába, de zajos működésük közben megzavartván, megfutamodtak. A rendőrség a tetteseket nyomozza.

Lopás Titelen Kálmán András titeli lakos a Binder és Polgár titeli fűrészgár-cég alkalmazottja a fizetéssel nem lévén megelégedve, azt úgy gyarapította, hogy éven át munkaadójának anyagát lopkodta és eladta. Az eljárást megindították.

A palánkai „Mezey Önképzőkör“ mint minden évben, ez idén is nov. 4-én ünnepség keretében koszorút helyez Mezey Károly szobrára. Az ünnep műsora a következő:
Hymnus. Énekli a leány iskola énekkara.
Emlék beszéd. Tartja: Kury Róza, a kör ifjusági elnöke.

Ki az? Költemény Czuczor Gergelytől.
Szavalja: Knefely Vilma.

Honszeret: Irta Vörösmarthy Mihály, mondja: Fülöp Géza.

A tanügy iránt érdeklődőket és az ifjuság barátait szívesen látja az igazgatóság.

Borzalmas haláleset. Borzalmas haláleset hírel közli velünk apáti levelezőnk. Oláh János apatini kir. végrehajtó október 29-én este Bácsszentivánon a gyorvontat kerekkel által szétmargangoltatott. Tetemét 30-reggel találták meg a sineken, 31-én temettetett el. Nagy részvét kísérte nyugvó helyére. 75 évet élt. Neje és gyermekei: Dr. Oláh Béla, Oláh Zoltán, Oláh Sándor, Oláh Aranka, férj. Dr. Beczásyné és Oláh Ida, férj. Dr. Simonné siratják.

A titel-nagybecskerekéi vasut. A kereskedelmi miniszter ujabban 1 évre előmunkálati engedélyt adott *Gfrerer, Schoch és Grossmann* budapesti építési vállalat cégnek a bács-bodrogvármegyei helyi érdekű vasut óbecse-ujvidék-titeli vonalának *Titel* állomástól a Tisza folyó áthidalásával Rudolfsgrnad, Perlasz, Románécska, Németécska és Felsőmulyza községek érintésével a szeged-nagykikinda-nagybecskerekéi helyi érdekű vasut *Nagybecskerek* állomásig vezetendő szabványos nyomtávu gőzmozdonyu helyi érdekű vonatonalra.

Zombor-palánkai közut. A zombori m. kir. államépítészeti hivatal f. évi szeptember 20-án tartott versenytárgyalását a zombor-palánkai tvh. közut 11-399-12-50 és 15-200-26-944 km. szakasz kiépítésére. Ajánlatot tett: Mairovitz Mór és fia (Máriaradna) 188-295-29 K-val, Frank J. és Tsa (Eszék) 173-933-82 K-val, Magyar építő r.-t. (Budapest) 257-493-95 K-val, Tauszig Dávid (Szeged) 184-523-31 K-val, Roheim Károly és fiai (Zombor) 184-410-71 K-val. Az ajánlatok jóváhagyására felterjesztettek a keresk. m. kir. miniszteriumba.

KÖZGAZDASÁG.

A felsőbácskai borpia. *Bácsalmás.* Sok tapasztalattal gazdagabb, de anyagilag rosszul végződött október első napjaiban a szüret, mely gyenge középtermést adott. Akik a junius elején uralkodott esős időjárás előtt permeteztek, azok némileg megmentették szőlőiket; hanyag későn permetező szomszédja irigykedve nézhette az előrelátó gazdát. Nem lehet sikerrel permetezni, ha úgy szokásszerűen, hanem öntudatosan, szakszerű előadás szerint. A tavaszi hozam gyönyörűen mutatott, de ha száz ellenség pusztítja egész éven át a szőlőket, nem csoda, ha alig marad belőle valami a szüretig. Tavasszal virágzás előtt a szőlőmő dolgozott, majd jött a főveszedelem, a peronospora. Augusztusban tartós szárazság volt és a szőlőmoly nyári nemzedéke szurkálta meg a már megtizedelt bogyókat. Azután 6 napig borult, esős és hideg idő volt és rothadás álott be. Ez elég ahhoz, hogy panaszkodjunk. Szerencsére borura derű következett; szeptember utolsó két harmadában az enyhe szeles idő a nedveséget felszárította, megakasztotta a további rothadást; a késői fajok jól megérttek, úgy hogy a gyenge középtermést elértük, míg minőségileg is elég jó termést értünk el. A must 36-38 filléren kelt el, a kifort ujbó 36-40 filléren. Kereskedők nem igen kerestek fel bennünket az idén, legjobb vevőink a megyebeli vendéglősök és korcsmárosok, akik nap-nap után fedezik borszükségletüket nálunk.

Jánoshalma. A megvédett szőlők augusztus és szeptember hóban nagy fejlődést mutattak és így az előbbi rossz időjárást kiheverhették. A termés úgy mennyiség, mint minőség tekintetében megfelelő, sőt 40%-al felülmulta a tavalyit. A must cukortartalma 16-20%. (Babó) Körülbelül 2000 mm. csemegezőlőt szállítottak el kezdetben 60, később 30 fillér árban. 1000 négyszögöles holdanként 10 hl. must termett átlagban és 30-32 korona árban kelt el. A vesszők jók és a betegségek ellen is jól védekezünk. Új telepítésre sokan készülnek. (M. A.)

Ragadós száj- és körömfájás lépett föl Bajmók, Kiskér, Kula, Overbász, Szenttamás,

Mozsor, Csantavér, Ókér, Temerin, Ósóvé, Zsallya, községekben és Zentán.

Pótvásárok. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy *Katymár* községnek az október 10-ére esett, de a kolera miatt elmaradt országos vásár helyett *november 14-én*, a Bács-Bodrogmegye területéhez tartozó *Csuróg* községben az október 2-ára esett, de elmaradt országos vásár helyett november 6-án a pótvásár tartassék.

Szerkesztői üzenetek.

A. J., Pacsér. Rendben van. Ugy van mint megírta. A tévedésért elnézést kérjük.

Dr. St. Gy., Budapest. Köszönet a gyors intézkedésért.

G. J., Topolya. Köszönet az értesítésért.

T. N., Wekerlefalva. Utána néztünk a dolognak. Ugy van, amint ön írja.

D. Gy., Homonna. Ha megtaláljuk, nyomban elküldjük.

G. J., Békés. G-től Kalocsáról ismét levél érkezett, melyet vasárnap mostani tartozkodási helyére továbbítottunk.

Dr. B. I., Martonos. Mielőbb közölni fogjuk.

J. J., Zenta. Mihelyt lehetséges, ki fogjuk keresni.

G. M., Verseg. Türelmet kérünk. Szerkesztőnk egyelőre akadályozva van a kérdésekre megfelelő választatot megadni.

Sz. J. Vaskut, R. T. Palánka. Szerkesztőnk nagy családi szerencsétlenség érte s így legnagyobb sajnálatára egyelőre nem intézheti el a rábizott ügyeket.

Sz. G., Zenta. Néhány nap múlva.

R. Zs., Zombor. Intézkedtünk. Kettőt legközelebb postára teszünk.

W. B-t. Nem aii módunkban.

»Az igazság útján.« Nem nekünk való.

L. M., Pozsony. Néhány nap múlva írunk. Azt a könyvet *Dudás Gyula* homonnai kir. tanfelügyelő írta még akkor, amikor bácsmegeyi segédtanfelügyelő volt.

Pincéd község előljárósága.

1065/1910. szám.

Pályázati hirdetmény.

Pincéd községben üresedésben levő gyalogrendőri állásra

pályázatot hirdetünk.

A szabályszerűen felszerelt pályázati kérvények folyó évi **november 5-ig** a községi előljárósághoz nyújtandó be.

Javadalmazás havi utólagos részletekben fizetendő 600 korona évi fizetés, ruházat és felszerelés.

Pincéd, 1910. október hó 21-én.

Lovassy Ödön
jegyző.

2-2

Simon Mihály
bíró.

Leány-internátus Zentán.

ENDREINÉ-féle leányinternátus (nevelőintézet) Zentán nyilvános jogu polgári iskola.

Magyar, német, franciayelv
= kötelező tantárgyak. =

Továbbképző. Könyvelés-, gép- és gyorsírási tanfolyam. **Szakoktatás.**

Zene, festés, ipartanfolyam.

Családias, gondos nevelés. Kifogás-
= talan ellátás. Korlátolt létszám. =

Internátusi évi díj 600 K.
Elemi iskolásoknak 500 K.

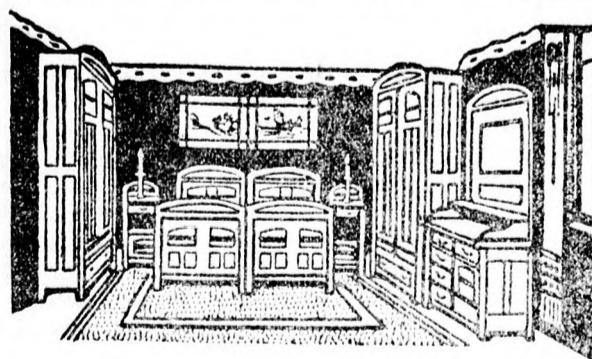
Részletes értesítő (prospektus) kívánatra.

FINOMMÁ TESZIK A NŐT

KAPHATÓK MINDENÜTT

Gyártja: **Vöröskereszt gyógyszer-tár UJPESTEN.**

Butorvevők! Szives figyelmüket felhívjuk a

„Hungária“

kiviteli tömörfa butorgyár

Schönberger és Lederer

gyártmányaira

Ujvidék a gázgyárral szembe.

- Hungária butorok:** csakis elsőrendű száraz kemény fából készülnek.
- Hungária butorok:** szolidan, izlésesen és finoman vannak kidolgozva.
- Hungária butorok:** ennek folytán nem viselik magukon a tömeggyártás bélyegét, hanem szépek és tartósak.
- Hungária butorok:** olcsók, mert nem kell értök sem fuvar, sem csomagolási költséget fizetni, mint a távollevő gyárakból érkező butoroknál és nem rongálódnak a szállítás alatt.
- Hungária butort:** minden vevő az eredeti gyári áron kaphat. 13-10

Schönberger Lipót és Fia

ujjonnan berendezett és új választékkal felszerelt butorkereskedésében, mint a

Hungária kiviteli tömörfa butorgyár **Schönberger és Lederer cég** helyi le-

Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 7. szám.

Boldogasszonyfalva község előljáróságától.

2003—1910. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Bács-Bodrogvármegye törvényhatósági bizottsága 1359 szám alatti véghatározatával **Boldogasszonyfalva községben a Csurog felé vezető utnak 500 méter hosszban leendő kiépítését** engedélyezvén, ezen

utépítési munkálatok

biztosítása céljából ezennel nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdetünk.

1. Ezen utépítkezésnél a következő munkálatok fognak vállalati uton végrehajtani:

a) földmunka;
b) terméskő, zúzott kavics, kötő és fedőanyagok termelése, vasuti vagy vízi szállítása, ki, illetve lerakása, az uttestre való kifuvározása és a kőpálya előállítás (utsekreány kiemelés, kavicssterítés és padkarendezés), valamint a lejárók burkolása és a kőpálya behengerelése;

c) műtárgyak (betoncső átereszek) és uttesttartozékok (kerékvetők stb.) előállítása.

Ezen munkacsoportok mindegyikére külön-külön is lehet tenni, de az egész munkálatokra együttes ajánlat is tehető.

2. Az a) alatti munkacsoport teljesítésének határideje 14 nap;

a b) alatti munkacsoport teljesítésének határideje 45 nap;

a c) alatti munkacsoport teljesítésének határideje 14 nap;

az összes vállalati munkák teljesítésének határideje 72 nap.

A munkák teljesítésének határideje a munkaátadás napjától számított.

A megállapított határidőbe a november hó 1-től március hó 31-ig terjedő téli időszak nem számítatik be.

3. Az ajánlatok egységárrakkal teendők; százalékos árengedményt vagy fölülfizetést tartalmazó ajánlatok nem lesznek figyelembe véve.

Csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett, ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott, kellően felszerelt és pecséttel lezárt, sértetlen borítékba elhelyezett, közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el: „**Községi előljárásnak Boldogasszonyfalva.**” Ajánlat a 2003—1910. számú versenyárgyalási hirdetésben a Csurog felé vezető közút 0.5 km. szakaszára vonatkozólag kiírt utépítési munkálatokra. A kőanyagokra csak is a költségvetésbe és a vonatkozó műszaki leírásban körülírt minőségű kőekkel tehető ajánlat. Az ajánlattal együtt a felajánlott kőanyagból (terméskő, kavics, zúzalék, homok) az ajánlattevő pecsétjével ellátott 2—2 darab minta is bemutatandó. Amennyiben a bemutatott kőanyag a budapesti kir. Józsefműegyetem laboratóriumával kapcsolatos kísérleti állomás által már megvizsgáltatott, az ajánlatához ezen hivatalos vizsgálatról kiadott bizonyítvány hiteles másolata is csatolandó.

Az ajánlathoz továbbá az ajánlati költségvetés is csatolandó lesz, melybe az egységárak az e célra szánt rovatokba bevezetendők és azok végösszege is feltüntetendő. Az ajánlati költségvetés összefüzendő és aláírandó, a fűzőzsinor vége pedig lepecsételendő. A kiírási művelethez a hivatalos költségelőirányzat csatolva nem lesz és a pályázók által be nem tekinthető. Az ajánlattal bemutatott kőminták mindegyike kellően felragasztott címkével látandó el, melyre vállalkozó neve (cége) és a kőminta származási helye tisztán és olvashatóan feljegyzendő.

4. Az ajánlatok Boldogasszonyfalva község jegyzői irodájában **1910 évi november hó 12-ik napjának délelőtti 10 óráig** adandók be. A később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

5. Bánatpénzül készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirban az ajánlati költségvetés végösszegének 50/0-a legkésőbb 1910 évi november hó 12-ik napjának déli 12 óráig jelen hirdetmény számára való hivatkozással a községpénztárnál teendő le.

A letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlathoz csatolandó.

A bánatpénzt, még pedig sem készpénzt, sem értékpapirt az ajánlathoz csatolni nem szabad.

6. A versenyárgyalás Boldogasszonyfalván a jegyzői irodájában **1910. évi november hó 13. napjának délelőtti 10 órakor** fog megtartatni; a versenyárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A munkálatokra vonatkozó általános és részletes feltételek, tervek az ajánlati költségvetés és az ajánlati minta Boldogasszonyfalva jegyzői irodájában jelen hirdetmény közzététele napjától az ajánlatok benyújtásának határidejéig a rendes hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Az ajánlati minta és az ajánlati költségvetés nyomtatványai, illetve 30 fillér árban a hivatalos órák alatt szerezhetők be.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Azon pályázók, kik a szóban levő ipari munkálatok teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

10. A munkálat elnyerője — az idevonatkozó munkafeltételek értelmében — annak teljesítéséhez hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartozik alkalmazni; a munkálathoz szükséges anyagokat pedig teljesen a magyar szent korona országai termelése és ipara révén tartozik beszerezni. Ezen kötelezettség teljesítésére nézve minden tekintetben a közszállítási szabályrendelet ide vonatkozó határozmányai irányadók.

11. Azon pályázók, kik eddig Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságával üzleti összeköttetésben nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességeiket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

12. A munkálat odaitélése felett a községi, illetve Bács-Bodrogvármegye törvényhatósága végérvényesen dönt, mely a beérkezett ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választ.

Boldogasszonyfalván, 1910. évi október hó 12-én.

Vukov Jakab,
jegyző.

3—3

Popity Maxin,
bíró.

Galambos Sándor

csemege és szőlőoltvány telepe

— Óbecsén. —

Ha szőlőt akar telepíteni már most gondoskodjék jól összeforrott oltványokról. Ajánlhatom oltvány telepemet bárkinek szíves figyelmébe, ahol a **legkiválóbb és legbővebben termő** csemege és borszőlő fajok kaphatók, valamint elsőrendű hazai sima és gyökéres vesszők, nemkülönbön kiváló szép s gyökéres amerikai alanyok. **Pótlásokra** alkalmas erős oltványaim is vannak, melyekből lugosok alakítására is összeválogathatók kiváló fajokat.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küldök. A hozzám érkezett számos elismerő levelekből azért közlöm le alant két óbecsei levelet, mert a levelek írói 1909. évben telepített és **tölem vásárolt oltványokat** ültettek, akik ne talán eljőnnének Óbecsére telepemet megtekinteni, egyben megtekinthetik nagys. **Vissy Károly és Paukovits Ottó** urak szőlőtelepeit is s meggyőződést szerezhetnek arról, hogy milyen anyagot lehet nálam kapni.

A hibás forradásokból erednek azok a nagy bajok, hogy egyrészt az oltványok **nem fakadnak meg**, másrészt évek után a **tőkék is elpusztulnak** és a szegény telepítő ott kezdi ahol elhagyta.

Én minden hibás forradásu oltványt **elégetek**, azért a tölem vásárolt oltványokból alakított telepek **évtizedekre** biztosítva vannak.

— Kedves Barátom! Szíves kötelességet teljesíték akkor, amidőn igazolom, hogy a Tőled 1909. év őszén vásárolt 1000 drb. oltványból 998 db. pompásan megfakadt. **Őröm öket nézni.** Sok helyről vásároltam már oltványokat, de olyan kifogástalan, elsőrendű árú, mint a tied, **seholnan sem kaptam.** Az idén és a jövőben is csak nálad fogom szükségletemet beszerezni, mert akkor tudom, hogy fajazonosságra és minőségre a **legtökéletesebben** leszek kiszolgálva és nem kell bosszankodnom, hogy 30—40 százaléknem eredt meg és hogy a rendelt csemegefaj helyett ringy-rongy fajokat küldtek. Szíveslyes üdvözléssel kész híved **Vissy Károly** s. k. kir. közjegyző.

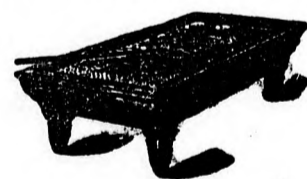
— Kedves Barátom! Értesítlek, hogy a Tőled 1909. évben vásárolt 3000 drb. oltvány csodálatosan megfakadt **egyetlen egy sem maradt ki**, miért is fogadd köszönetemet, mert remek, kifogástalan árú küldtél, úgy, hogy oltványtelepedet bárkinek is melegen ajánlhatom s **örömmre** fog szolgálni, ha jelen soraimat nyilvánosságra hozod, mert olyan kiszolgálás, mint amilyen a tied, megérdemli az **elismerést és támogatást.** Szíveslyes üdvözléssel: **Paukovics Ottó** ny. kir. táblabíró.

Amidőn telepemet a n. é. közönség szíves figyelmébe ajánlom, újból hangsúlyozom, hogy aki tölem oltványokat vásárolni óhajt, **már most** kérje **árjegyzéke**met.

Kiváló tisztelettel

Galambos Sándor

földbirtokos, a Bácsmegyei Gazdasági Egyletnek volt ügyvezető igazgatója.

MÁRTON ISTVÁN

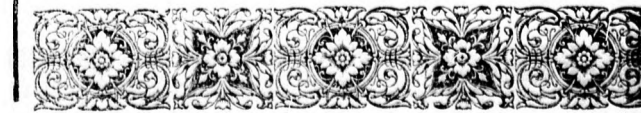
első alföldi tekeasztal-gyártó

ipartelep

S Z E G E D,**Boldogasszony-sugárut 58. szám.**

Legújabb szerkezetű fordítható **tekeasztalok** jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett. **Régi tekeasztalok** becserelése méltányos áron. Teljes kávéházi berendezések, tekeasztalok átvonása és javítása. Raktáron tart **dákókat** és mindenféle kávéházi felszerelések.

Rajzok és költségvetések ingyen.

HUNGARIA-FÜRDŐ ZOMBOR.

Bérlő: **Sárközi Béla.**

GÖZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután fél 2 órától 6-ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

Hoffman Mihály Özvegye

== lakásberendezési vállalata ==
S Z A B A D K Á N.

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

HIVATALOS

bélyegzőket pecsétnyomókat, keletbélyegzőt, számológépeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készít az

Első magyar ruggyanta-bélyegzőgyár és intézet:

GEDULDIGER HUGÓ
vésnök

BUDAPEST,
VI. ker., Váci-körut 17. sz.
A Bácsmegeyi Gazdaszövetég szállítja.
Árjegyzék kívánatra ingyen.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek a

„Bácsmegeye“

kiadóhivatalában

Budapest, Teréz-körut 2. sz.

Ementáli sajt,

szép és jóízű, Gádor községben készült

4½ klgr. 10 korona

= franco küldéssel. =

Márián Györgynél Gádor (Bácsmegeye).

Ujvidéki városi ártézi jódosfürdő

biztosan gyógyít csuzt, köszvényt, ischiászt, görvélyt és mindenféle vérbetegséget.

Délmagyarország legtökéletesebb és legmodernebb vizgyógyintézete.

Egész éven át nyitva.

☛ Kérjünk prospektust. ☛